

Enighed om rammer for flerårsbudget 2025 – 2028

Generel økonomi

Med den to-årige aftale om flerårsbudget 2024 – 2027, som parterne (Venstre, Socialistisk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti, Radikale Venstre og Danmarksdemokraterne) indgik sidste år, blev der skabt et solidt grundlag for en sund økonomi i Lejre kommune samtidig med massiv investering i vores fælles fremtid.

Den sunde økonomi har skabt et økonomisk råderum, der gør det muligt at opprioritere en række vigtige indsatser.

Udgangspunktet for den kommende budgetproces er fortsat aftalen om flerårsbudget 2024 – 2027. Parterne er dog enige om at tilpasse rammerne for Lejre Kommunes budgetforslag for 2025 – 2028, der sendes til førstebehandling i kommunalbestyrelsen den 9. september, med nedenstående:

Drift:

Styrket indsats ift. vandmiljø og miljøtilsyn

Lejre Kommune har igennem en længere periode oplevet stigende problemer med at følge med ift. opgaveudviklingen på vand- og miljøområdet. Konsekvensen har været, at Lejre kommune har vanskeligt ved at overholde lovgivningen, herunder tilsynsforpligtelser, og håndtering af følgerne af de øgede regnvandsmængder, forværring af vandmiljøet samt meget lange sagsbehandlingstider ift. miljøgodkendelser.

Der skal derfor prioriteres to ekstra årsværk til styrkelse af Lejre kommunes indsats på vandmiljø- og miljøområdet

Klimavurdering af de politiske beslutninger

Det indgår i budgetaftalen vedrørende 2023, at der skal arbejdes med modeller for vurdering af konsekvenserne af de politiske beslutninger ift. klima og natur.

Parterne er enige om, at der i første omgang skal være fokus på klimavurdering af beslutninger vedrørende kommunens egne byggerier og anlægsarbejder. Klimavurderingerne vil således også kunne understøtte Lejre Kommunes klimaplan, herunder det fremtidige arbejde med bæredygtigt byggeri. Der skal prioriteres et ekstra årsværk til opgaven.

Flere lokalplaner

Der er en meget stor efterspørgsel på at få udarbejdet lokalplaner. Aktuelt er mere end 50 planer på venteliste. Parterne ønsker, at Lejre Kommune i højere grad skal kunne imødekomme den øgede efterspørgsel. Derfor skal planområdet opprioriteres med en planmedarbejder.

Det er forventningen at vækst i lokalplaner md tiden vil medføre flere byggesager. Der skal ses på, i hvilket omfang opprioritering af byggesagsområdet vil kunne finansieres ved flere gebyrindtægter mhp. afklaring af eventuel opnormering fra 2026.

Realisering af projekt "Grønt Living Lab" og understøttelse af samarbejde med eksterne partnere om større udviklingsprojekter

Kommunalbestyrelsen har besluttet, at der skal arbejdes videre med realiseringen af projektet "Grønt Living Lab", som omhandler etablering af studieboliger og aktivitetshus, der ved konkret praksis kan demonstrere grøn omstilling og fastholdelse af unge i landdistrikterne. Dette projekt forudsætter et halvt årsværk til projektledelse af opgaven i 2025 og 2026.

Lejre Kommune skal herudover kunne være en aktiv partner, hvis der igangsættes udvikling af større projekter sammen med eksterne samarbejdspartnere. Denne type opgaver vil med fordel kunne varetages sammen med projektledelsen af Grønt Living Lab. Derfor afsætte et helt årsværk i de to år.

Individuel planlagt støtte til job (IPS)

Lejre Kommune og de øvrige kommuner i sundhedsklyngen omkring Holbæk Sygehus har som en forsøgsordning i 2024 tilbudt særlig tilrettelagt støtte til borgere med psykiatriske diagnoser ifm. varetagelse og fastholdelse af job. Forsøgsordningen er i 2024 finansieret af sundhedsklyngen.

IPS-metoden er evidensbaseret ift. effekt, og de opnåede erfaringer er meget positive. Der er betydelige besparelser ift. forsørgelsesudgifter. Ordningen ønskes videreført efter forsøgsperioden. Udgifterne til ordningen finansieres ved tilsvarende mindreudgifter på forsørgelsesområdet.

Realisering af Lejre Kommunes HR- strategi

Lejre Kommune oplever ligesom alle andre kommuner betydelige udfordringer ift. at have tilstrækkelig kvalificeret arbejdskraft til at løse velfærdsopgaverne. Lejre kommune har derfor vedtaget en HR-strategi, som skal danne rammen for den kommende tværgående indsats for at styrke kommunens evne til at tiltrække og tilknytte dygtige medarbejdere og fastholde Lejre Kommune som en attraktiv arbejdsplads. Parterne ønsker at prioritere et årsværk ekstra til opgaven.

Et sammenhængende børneliv og styrkelse af den forebyggende indsats i Sundhedsplejen

Budgetforligsgruppen vil igangsætte en analyse af dagtilbudsområdet med henblik på at sikre høj og ensartet kvalitet i alle kommunens dagtilbud. Ligeledes skal der fokuseres på bedre sammenhæng mellem dagtilbud og skoler.

Med ambitionen om at omstille vores almenkoler til i højere grad at kunne tilgodese, at flere børn skal kunne modtage deres undervisning i almenmiljøet, skal der langt tidligere være opmærksomhed på de børn, der har brug for mild og forebyggende støtte. Ligeledes skal analysen afdække behovet for øget samarbejde med forældre til disse børn.

Analysen vil afdække behovet for indsatser i dagtilbuddene, kompetenceudvikling mv. Såfremt der bliver behov for specifik afsat økonomi til dette, vil det indgå i budgetdrøftelserne for budget 2026-29.

I *budgetforslaget for 2025-28* er indarbejdet økonomi svarende til et halvt årsværk til forebyggende indsatser i sundhedsplejen, der understøtter, at færre børn ekskluderes fra de almene sociale fællesskaber.

Mobilitet i områder med få borgere

I en geografisk stor kommune som Lejre bruger vi relativt mange penge på den kollektive busstrafik holdt op mod antallet af brugere hen over døgnet. I ydertimerne (tidlig morgen og aften på hverdage og i weekender) viser dataudtræk fra Movia, at vi visse steder er nede på 0-4 brugere. Dette afstedkom, at vi i

forbindelse med det toårige budget nedlagde busdriften på disse ruter i de yderste timebånd. Dette gjorde vi af to årsager: behovet for at finde besparelser og behovet for at nedbringe vores Co2-udledning. Efterfølgende er der opstået et behov specifikt på linje 223 til Sæby-Gershøj i aftentimerne for børn/unge til en ungdomsklub. Derfor har budgetflertallet valgt at genoptage timebåndet mellem kl. 18-22 for det næste år.

I mellemtiden skal der med mulighed for støtte fra Landsbypuljen igangsættes et pilotprojekt, der i samarbejde med borgerne i Sæby-Gershøj skal finde alternative løsninger på transportmulighederne med henblik på at kunne afløse rutebus 223 i aftentimerne fra og med september 2025. Løsningerne skal være både omkostnings- og Co2-reducerende ift. kørsel med rutebus. Pilotprojektet skal ligeledes tjene som inspiration andre steder i kommunen.

Robusthedspulje

Parterne ønsker i lighed med aftalen for 2024 at budgetlægge med en robusthedspulje. Der indarbejdes derfor 9,7 mio. kr. i 2025 og 10 mio. kr. i hvert af årene 2026-28. Beløbet i 2025 er korrigeret for de forventede merudgifter til fortsættelse af buskørsel med bus 223 i aftentimerne i endnu et år.

Anlæg:

Parterne ønsker, at en række anlægsbevillinger fremrykkes til 2024. Det drejer sig om bevilling til cykelsti Sæby – Kr. Hyllinge, merudgifter til skoleudvidelser på Allerslev og Hvalsø skoler samt renovering (2025 beløb) på Kr. Såby Skole.

Herudover ønsker parterne at imødekomme de fremsatte forslag om anlægstilskud til hhv. Nationalparkens projekt på Haldrups Grund (577.000 kr.) og Tadre Mølles renoveringsprojekt (500.000 kr.). Anlægstilskuddene skal bevilges i 2024.

Endvidere ønskes renoveringen af halgulvet i Bramsnæsvighallen (1,1 mio. kr.) fremrykket til 2024.

Det budgetlagte beløb til Multihus, Hvalsø Ældrecenter, i 2025 udskydes til 2026. I fald der er et projekt klar inden, er parterne villige til at fremrykke beløbet igen.

Finansiering:

Parterne forventer, at den kommende beregning af indtægter baseret på selvbudgettering vil være gunstig sammenlignet med det statsgaranterede grundlag. Endvidere budgetlægges med, at selskabsskatter i overslagsårene vil vende tilbage til niveauet fra de tidligere år.

Parterne vil vurdere grundlaget for justeringerne af rammerne for flerårsbudgettet på ny, når indtægtsgrundlaget kendes endeligt.

Aftalt den 28. august 2024 mellem:

Venstre, Socialistisk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti, Radikale Venstre og Danmarksdemokraterne

Hovedoversigt budget 2025-2028

Mio. kr.	Budget 2025 (Vedtaget i 2023)	BF2025	BF2026	BF2027	BF2028
Driftsudgifter	1.958,6	2.032,4	2.073,7	2.100,6	2.127,4
Servicebusthedspulje		9,7	10,0	10,0	10,0
A. Driftsvirksomhed inkl. tekniske korrektioner	1.958,6	2.042,1	2.083,7	2.110,6	2.137,4
B. Anlægsvirksomhed	115,9	99,1	88,0	80,5	80,5
PRIS-/LØN-STIGNINGER 00-06	92,9	0,0	69,9	143,5	221,6
Drift og anlæg i alt	2.167,4	2.141,2	2.241,6	2.334,6	2.439,5
C. RENTER	8,5	5,0	4,2	4,4	3,7
D. Balanceforskydninger	0,8	1,2	0,8	0,8	0,8
E. AFDRAG PÅ LÅN OG LEASINGFORPLIGTELSE	38,4	39,2	39,7	39,2	37,6
SUM (A + B + C + D + E)	2.215,1	2.186,7	2.286,2	2.379,0	2.481,5
Forbrug af likviditet / Kasseopbygning	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Optagne lån (8.55.63 – 8.55.79)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Finansiering	-2.168,4	-2.158,2	-2.267,1	-2.312,6	-2.461,6
Efterregulering 2022 i 2025 og 2024 i 2027 (skat og tilskud)	-53,5	-61,2	0,0	-49,9	0,0
Finansiering i alt	-2.221,9	-2.219,4	-2.267,1	-2.362,4	-2.461,6
LIKVIDITETUNDERSKUD (+)	-6,8	-32,8	19,1	16,6	20,0
LIKVIDITETOVERSKUD (-)					

Service ramme og Anlægsramme

	1.000 kr.
KI teknisk fordeling af service ramme på 324,4 mia. kr.	1.579.490
1. budgetstatus budget 2025-2028	1.574.138
Ledig service ramme 2025	5.352
Vejledende anlægsramme for 2025	87.411
Bruttoanlægsudgifter 1. budgetstatus	99.058
Manglende anlægsramme	-11.647
Service og anlægsbalance	-6.294

Borgmesterens forslag til budget 2025-2028

Overskrift	Udvalgsområde	Bevilling	Udgiftstype	Resume	2025 (1.000 kr.)	2026 (1.000 kr.)	2027 (1.000 kr.)	2028 (1.000 kr.)
LIKVIDITETSÆNDRING					-33.506	5.844	3.700	3.700
DRIFT					14.050	14.350	13.700	13.700
Projektleder vedr. Grønt Living Lab og projektudvikling med eksterne partner	ØU	Budgetramme Center for Teknik og Miljø	Drift indenfor servicerammen	Kommunalbestyrelsen har besluttet, at der skal arbejdes videre med realiseringen af projektet "Grønt Living Lab", som omhandler etablering af studieboliger og aktivitetshus, der ved konkret praksis kan demonstrere grøn omstilling og fastholdelse af unge i landdistrikterne. Der skal prioriteres 0,5 årsværk til projektledelse af opgaven i 2025 og 2026. Lejre Kommune skal kunne være en aktiv partner, hvis der igangsættes et udviklingsarbejde vedrørende den fremtidige anvendelse af Hofors vandværk i Lejre. Der skal afsættes midler svarende 0,5 årsværk til denne opgave i hhv. 2025 og 2026.	650	650	0	0
Styrket indsats ift vandmiljø og miljøtilsyn	ØU	Budgetramme Center for Teknik og Miljø	Drift indenfor servicerammen	Lejre Kommune har igennem en længere periode oplevet stigende problemer med at følge med ift. opgaveudviklingen på vand- og miljøområdet. Konsekvensen har været, at Lejre kommune har vanskeligt ved at overholde lovgivningen, herunder tilsynsforpligtelser, og håndtering af følgerne af de øgede regnvandsmængder, forværring af vandmiljøet samt meget lange sagsbehandlingstider ift. miljøgodkendelser. Der skal derfor prioriteres to ekstra årsværk til styrkelse af Lejre kommunes indsats på vandmiljø- og miljøområdet	1.300	1.300	1.300	1.300
Realisering af Lejre Kommunes HR- strategi	ØU	Borgmester- & Direktionssekretariat	Drift indenfor servicerammen	Lejre Kommune oplever ligesom alle andre kommuner betydelige udfordringer ift. at have tilstrækkelig kvalificeret arbejdskraft til at løse velfærdsopgaverne. Lejre kommune har derfor vedtaget en HR strategi, som skal danne rammen for den kommende tværgående indsats for at styrke kommunens evne til at tiltrække og tilknytte dygtige medarbejdere og fastholde Lejre Kommune som en attraktiv arbejdsplads. Parterne ønsker at prioritere et årsværk ekstra til opgaven.	750	750	750	750

Borgmesterens forslag til budget 2025-2028

Overskrift	Udvalgsområde	Bevilling	Udgiftstype	Resume	2025 (1.000 kr.)	2026 (1.000 kr.)	2027 (1.000 kr.)	2028 (1.000 kr.)
Flere lokalplaner	ØU	Budgetramme Center for Teknik og Miljø	Drift indenfor servicerammen	Der er en meget stor efterspørgsel på at få udarbejdet lokalplaner. Aktuelt er mere end 50 planer på venteliste. Parterne ønsker, at Lejre Kommune i højere grad skal kunne imødekomme den øgede efterspørgsel. Derfor skal planområdet opprioriteres med en planmedarbejder. Det er forventningen at vækst i lokalplaner md tiden vil medføre flere byggesager. Der skal ses på, i hvilket omfang opprioritering af byggesagsområdet vil kunne finansieres ved flere gebyrindtægter mhp. afklaring af eventuel opnormering fra 2026.	650	650	650	650
Ressourcer til vurdering af klimakonsekvenser (1 ekstra årsværk)	ØU	Budgetramme Center for Teknik og Miljø	Drift indenfor servicerammen	Det indgår i budgetaftalen for 2023, at der skal arbejdes med modeller for vurdering af konsekvenser af de politiske beslutninger ift. klima og natur. Det foreslås, at realiseringen af ønsket sker ved i første omgang at fokusere på klimapåvirkningen fra Lejre kommunes bygge- og anlægsprojekter og ejendomsområdet og på baggrund af erfaringer og metodeudvikling herfra efterfølgende udvide til andre områder.	700	700	700	700
Individuel planlagt støtte til job (IPS)	ØU	Budgetramme Center for Job & Social	Drift indenfor servicerammen	Lejre Kommune og de øvrige kommuner i sundhedsklyngen omkring Holbæk Sygehus har som en forsøgsordning i 2024 tilbudt særlig tilrettelagt støtte til borgere med psykiatriske diagnoser ifm. varetagelse og fastholdelse af job. Forsøgsordningen er i 2024	488	488	488	488
	UJAI	Arb.mar.foranst. og forsørgerydelser	Overførselsudgifter		-488	-488	-488	-488
Ekstra ressourcer til sundhedsplejen (½ ekstra årsværk)	UBU	Sundhedsplejen	Drift indenfor servicerammen	Der afsættes et halvt årsværk til forebyggende indsatser i sundhedsplejen, der understøtter, at færre børn ekskluderes fra de almene sociale fællesskaber	300	300	300	300
Robusthedspulje	UTMB	Råderum og gæld	Drift indenfor servicerammen	Parterne ønsker i lighed med aftalen for 2024 at budgetlægge med en robusthedspulje. Der indarbejdes derfor 9,7 mio. kr. i 2025 og 10 mio. kr. i hvert af årene 2026-28. Beløbet i 2025 er korrigeret for de forventede merudgifter til fortsættelse af buskørsel med bus 223 i aftentimerne i endnu et år.	9.700	10.000	10.000	10.000
Busdrift Sæby-Gershøj	UTMB	Kollektiv trafik	Drift indenfor servicerammen		300	0	0	0
ANLÆG					-32.556	1.494	0	0
Ældrecenter Hvalsø, multihus	USSÆ	404	Anlægsramme	Anlægget flyttes til 2026	-7.494	7.494	0	0
Dobbeltrettet cykelsti på Sæbyvej fremrykkes til 2024	UTMB	356	Anlægsramme	Fremrykning af cykelsti Sæby-Kr.Hyllinge til 2024	-9.890	0	0	0
Allerslev skole	UBU	410	Anlægsramme	Fremrykning af merudgift til skoleudvidelser til 2024	-5.000	0	0	0
Hvalsø skole	UBU	412	Anlægsramme		-5.000	-6.000	0	0

Borgmesterens forslag til budget 2025-2028

Overskrift	Udvalgsområde	Bevilling	Udgiftstype	Resume	2025 (1.000 kr.)	2026 (1.000 kr.)	2027 (1.000 kr.)	2028 (1.000 kr.)
Renovering Kirke Saaby Skole (inkl. udearealer)	UBU	439	Anlægsramme	Fremrykning Kr. Såby skole til 2024	-5.172	0	0	0
FINANSIERING					-15.000	-10.000	-10.000	-10.000
Selskabsskat	ØU		Finansiering		0	-10.000	-10.000	-10.000
Selvbudgettering	ØU		Finansiering		-15.000	0	0	0